

REDACTIA
sk Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

in Austro Ungaria:

an 20 cor.

an 10

an 5

an 3

Duminecă pe an

4 coroane.

România și străină-

pe an 40 franci.

Apote nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Politica noastră tradițională.

L.

În numărul dela 8/21 Iulie «Voința noastră», organ al partidului național general a publicat un articol sub «Schimbare de front?» care spune:

În presa noastră, ca și peste munți, pus o impresie ciudată declarația tinerului deputat român Aurel Vlad, făcută cu ocazia vorbirii sale frumoase din Camera de la Viena, că n'ar avea nimic de împărțit cu Viena.

Cuvintele acestea, de altfel, întregesc numai o altă mărturisire a dlui Vlad, făcută câteva zile mai înainte unui gazetar maghiar din Arad. Acestuia-i spunea că d-sa va lupta în privința politicii austriace, în ceea ce privește tariful vamal și sporirea contingentului militar.

«Presa este nedumerită asupra următorului lucru:

«Dacă dl Vlad este reprezentantul tinerii generații de bărbați politici, cari au conceput un nou program de acțiune, publicat în ziarul «Libertatea» din Orăștie, și dacă el se-l spriginesc se solidarizează cu dinșul, nu înseamnă aceasta o schimbare radicală de principii în direcția politică a Românilor din Ungaria?»

«Politica tradițională a Românilor a rămas până acum în modul cel mai perseverent în timpurile de cea mai grea încercare, dorințele Suveranului Austro-Ungariei. Cari ar fi acum motivele de ordin politic general și cari interesele speciale ale Românilor, ce ar putea să îndemne pe reprezentanții lor să lupte alături de Kossuthiști în privința unor proiecte de legi, a căror realizare e dorită de bătrânul monarch și tinerii revoluționari?»

«Ni-se spune că vederile acestea întru-adevăr nu mai sunt izolate. Tinerii адвоcați de astăzi, elementul conducător de căpetenie, sunt ținându-i să-și facă studiile în instituțiile culturale maghiare, unde prin studiul istoriei li-se sugerează un fel de vrăjmasie în contra Austriei și a elementului german, dându-li-se o educație politică tendențioasă și unilaterală.

«Aceasta ar fi o explicație. În tot cazul o discuție obiectivă e necesară. Și presupunem că cei în drept — și aștia nu suntem noi, cei de aici — se vor sfătui la un moment dat o schimbare de front în direcția aceasta este un act de maturitate politică și aprobat de mulțimea alegătorilor, nu.

DOINĂ.

Riul meu cel sprintenel,
Tu copil de munte,
Ți-s'a pus și ție 'n drum
Stavilă și piule.
De mă duc pe mal în sus
Nu întrebați de mine,
Ca la riul stavilit
Dor să rup imi vine.
N'am putere să gândesc
Și mă tot năhăd...
Până când aud în deal,
Țoaca — bate 'n Grui.
Mă opresc ca fermecat
Isprăvita-i goana,
Cu un dor nerinovat
Îți sărut icoana.

Seliște, Iulie 1903.

Mir.

Vis și realitate.

Unei prietene.

Cortina a căzut... Aplauzele nu vor să mai conținască. Autorul de trei ori e chîemat înaintea rampei și viforul de simpatie tot mai turbă.

Și sunt chîemați înaintea rampei actorii: eroul și eroina piesei... Prin câte au trebuit să treacă sărmanii, până au ajuns să fie unul al altuia. Au avut să lupte cu opunerea părinților, cu influința rudeniilor, dar pe urmă totuși a învins dragostea lor statornică.

Nici un ochiu n'a rămas uscat. Mai

Deoarece organul actualului guvern din România n'a scris articolul de mai sus cu scop de a provoca o polemică, ci, evident, a înregistrat numai o întâmplare importantă pentru viața noastră națională, nu ni-am simțit îndemnați să ne oprim asupra acestui articol. A venit însă și marele ziar maghiar «Budapesti Hirlap», care reproducând ciuit și tendențios, așa zicînd, din articolul «Voinții Naționale», ni-a presintat pe toți activiștii ca și când într'adevăr am fi schimbat front.

O lămurire se impune deci.

Declarăm, întâi de toate, că așa cum au presintat ziarele declarația dlui Dr. Vlad, și noi am avut acel sentiment ciudat. Cunoscînd însă mai de aproape ideile tinerului deputat român, nici n'am înregistrat atunci declarația sa, ci ni-am zis: n'a putut s'o facă în înțelesul că noi am rupt-o cu Viena!

Avem acum înaintea noastră darea de seamă oficioasă a despatcherilor Dietei («Országgyűlési Értesítő», ședința dela 8 Iulie). Am citit-o cu atențiune. Dr. Vlad a zis atîta:

«Antevorbitorul (Rátkay, kossuthist) a înțeles rău cuvintele mele și li-a dat o interpretare greșită. Eu am constatat numai că parlamentarismul și-a sistat plățile prin faptul că nu a putut să dea proiectele militare. Spunînd acestea, n'am avut intenția să lingușesc Viena și să asigur pe onorații d'acolo (partidul kossuthist) că am și vom avea a face cu Viena toată cât domnia lor...»

Gravă și îndrăzneală declarație, pentru-că ea într'adevăr are aierul că este echoul unor suflete cari vor să schimbe politica tradițională a Românilor. După ce am citit însă acuzele lui Rátkay și ale soșilor săi de principii și vedem mai clar că la ce răspunde Dr. Vlad, vom înțelege că n'a intrat în intențiile deputatului român a se pune alături de kossuthiști contra Vieni ci da, el a respins o insinuație perversă și veche. În plin parlament Rátkay și alți kossuthiști i-au strigat:

«Veți avea casa ta, veți trăi în liniștea dela țeară, iarna veți veni la oraș...»

— Nu-ți poți închipui cât de adînc m'a emoționat scena din urmă! — îi observă ea între două șiroaie de lacrimi viitorului ei ginere, care cu o zi mai înainte se logodise cu fata ei mai mare. — Nici nu-mi pot închipui cum pot fi unii părinți atît de nenaturali să se opună, de dragul unor interese materiale, fericirii copiilor lor...

Și viitorul ginere zîmbește. Ei, și de ce să nu zîmbescă? Mai ales când ochiul său se oprește asupra miresei, ce într'un colț al lojei încearcă să-și ascundă emoția.

Și pe urma urmelor avea și ea de ce să fie mișcată. În aceiași zi răspunsese judeului de tablă în retragere, om văduv, de 50 ani, da, adecă mamă-sa răspunsese în locul ei.

— Sărmana e atît de emoționată, atît de adînc e pătrunsă de onoarea de care ai învrednicit-o cerîndu-i mâna, încât nu e în stare să-ți răspundă în persoană, — îi zisese doamna Stelian eșind din odaia d'alături unde lăsase o inimă sdrobotită, o copilă tină plîngînd pe ruinele visurilor ei spulberate.

Ea 18 primăveri, el 50 de toamne. — Nu te înțeleg copilă! — îi zisese mamă-sa uimită că fata ei nu primește cu brațele deschise „partia bună“ ce i-se oferă. — Ce vrei, ce aștepti? Odată te cere un bărbat așezat, cu stare bună, și tu-l refuzi? Închipuieți numai ce fericită veți fi...

«Ați devenit infideli unității de stat!»... «Prin ce?» a întrebat Dr. Vlad. «Prin faptul că tindeți a face politică nu în pervazul instituțiilor noastre constituționale, ci socotind cu factori străini: Viena și București!»...

De un șir întreg de ani presa maghiară și bărbații politici ai Ungurilor asinuță elementul dominant asupra noastră presintîndu-ne ca pe niște unelle ale «Camarillei» din Viena ori ale «Dacoromânilor» din București. Aceasta, se înțelege, pentru-ca să își formuleze drept de a ne prigoni cât mai cumplit.

Ori, fruntașii noștri au declarat-o sus și tare că ne inspirăm numai din sentimentul comun al poporului. Nu suntem și nu voim să fim unellele nimărui și dacă partidul kossuthist trece în patrie drept cel mai patriotic și face într'una declarații chiar de fidelitate către tron, ear primul consilier al M. Sale caută să descurce afacerile statului înțelegîndu-se întâi cu Kossuth Ferencz, evident că Dr. Vlad era în drept să spună că nici noi n'avem legături de natură mai intimă ori mai periculoasă cu Viena de cât partidul ai cărui membrii ocupă loc în Delegațiunii și sunt invitați la masa festivă a M. Sale.

Ceea-ce nu însemnează însă că am vrea să facem politică lăsînd afară din socoteală Viena și București. Politica patriei se pune doar la cale cu ajutorul și buna-înțelegere a consilierilor Imperatorului dela Viena, rege al Ungariei. Și așa știm, că M. Sa Francisc Iosif nu are un aliat mai credincios de cum este M. Sa Regele Carol al României. Urmează deci din firea acestor legături că în politica noastră națională intră și incap ca factori atît Bucureștii cât și Viena. Și nu e numai norocul nostru că există o împărăție austriacă și un regat român, ci și al Ungurilor, căci dacă ei ar sta singuri ori în dușmănie cu aceste două state, ce ar mai fi Ungaria?

Ear legăturile noastre cu Viena și Bucureștii au ca temelie constituția țării,

după-cum și în viitoarea noastră politică voim să durăm legăturile tot numai pe baza constituției, întâi pentru-că așa ne vine la socoteală și a doua pentru-că acesta este și interesul Vieni și al regatului României.

Eală ce a ținut să exprime Dr. Vlad. N'a fost însă destul de explicat. Se va lămurii altă-dată. Va fi prilej!

Dar Dr. Vlad și noi toți facem parte dintr'un partid politic al cărui comitet a fost dizolvat de guvernul unguresc. Nu putea deci Dr. Vlad să facă decât declarație de războiu unui ministru-președinte care preconizează politica predecesorului său, politică nefastă pentru noi, și ori-cât M. Sale i-ar plăcea să i-se voteze proiectele de legi militare, reprezentantul Dobrei nu putea să dea sprijin lui Héderváry nici chiar în chestii militare; întâi pentru-că și poporul nostru geme sub greutatea publice, a doua pentru-că drept recompensă pentru nouile sarcini nu ni-se pun în vedere decât cel mult — *concesiuni naționale-maghiare!* Și dacă Dr. Vlad declara că spriginesc pe Héderváry în chestia militară, se espunea că da prilej guvernului a-și câștiga popularitate respingînd ajutorul Românilor!...

Da, vom sprijini guvern unguresc dacă acesta va veni cu program de a sta cu noi de vorbă și eventual să încerce a îndeplini cel puțin *câte una* din justele noastre postulate. Până atunci și în parlament și în afară, noi Români trebuie să creăm guvernelor maghiare greutate, să se simtă și în Budapesta și la periferii, că *suntem ceva*, că în contra noastră mergînd, dau de obstacole, până ce căutînd să ne câștige, și-ar ușura situația.

Iată ce ne îndeamnă, în primul rînd, să adoptăm activitatea. Pasivitatea din trecut a contribuit adică nu numai la moleșirea grosului luptătorilor naționali, dar devenisem o cantitate neglijabilă: guvernele maghiare își recrutau cu mare ușurință 50—60 deputați prin-

cit atîta, am suferit atîtea, încât mi-e dor și mie de odihnă. Și tu nu vrei să-mi aduci nici această jertfă. Ași voi să-mi petrec zilele puține ce mi-au mai rămas, fără griji, și tu imi faci încă și mai multe. Olimpio, gîndește-te, câtă dragoste și-am purtat, câtă dragoste îți poartă surorile...

— Du-te și răspunde-i că mă învoiesc să-ți fiu soție! — și aruncîndu-se într'un scaun începu a plînge cu hohot.

— Da, poate după sărăntocul acela de Călin? Dar' ce are el? Nimic! Ce-i el? Nimic! Va trebui să mă aștepti încă ani lungi până va ajunge în stare să te poata lua...

— Voiu avea însă un bărbat, care mă iubește și pe care îl iubesc. Un bărbat care...

— Poate nici nu te va lua. Și de ce să dai din mână ceva sigur de dragul unor nădejdi nesigure? Tu încă vezi, — vocea doamnei Stelian începu să tremure — cu câte necăzuri și neajunsuri avem să luptăm. Dacă te vei mărita tu după el, vei fericii și surorile tale, cari mai ușor își vor găsi bărbații, dacă vor vedea că intră în o familie, între membrii căreia să numără și un jude de tablă...

Olimpia își ascunde fața în mîni. Lacrămile îi curgeau printre degete.

— Bine, dar cum să jor credința unui bărbat pe care nu-l iubesc, cum să-i mîntesc iubire, când iubesc pe altul?

— Il veți uita, precum te va uita și el... Și apoi și eu sunt bătrână... Am mun-

Cortina a căzut... Aplauzele nu vor să mai conținască. Autorul de trei ori e chîemat înaintea rampei și viforul de simpatie tot mai turbă.

Și sunt chîemați înaintea rampei actorii: eroul și eroina piesei... Prin câte au trebuit să treacă sărmanii, până au ajuns să fie unul al altuia. Au avut să lupte cu opunerea părinților, cu influința rudeniilor, dar pe urmă totuși a învins dragostea lor statornică.

Nici un ochi n'a rămas uscat. Mai ales în loja doamnei Stelian batistele erau în vibrare necontentită.

— Nu-ți poți închipui cât de adînc m'a emoționat scena din urmă! — îi observă ea între două șiroaie de lacrimi viitorului ei ginere, care cu o zi mai înainte se logodise cu fata ei mai mare — Nici nu-mi pot închipui cum pot fi unii părinți atît de nenaturali să se opună, de dragul unor interese materiale, fericirii copiilor lor...

V. Tur.

tre Români, ear Viena-i vedea numai pe Unguri stăpâni pretutident.

Vom merge deci alături chiar cu kossuthiștii, și cu atât mai osebit cu poporalii ori cu naționalitățile, nu în contra Vienei însă, ci în contra guvernelor maghiare cari la Viena ne calomniază și pe toate terenele caută să ne reducă.

Bătrânul monarch ori când va face apel la noi, ne va găsi gata să-i apărăm tronul. Dar nici până acum Româniul față de guvernele maghiare n'au putut face decât politică de defensivă, cel puțin atâta. Dacă încolo interesele mari ale neamului ne ordonă că ori-cât guvernele acestea sunt compuse din sfetnici ai Coroanei, să le combatem, și câtă vreme nu vor să ne ia seamă, să ne dovedim drept cei mai ireductibili adversari. Cu alte cuvinte: să trecem la o ofensivă bine organizată și inteljit hrănită.

Russu Șirianu.

Intrevedere de monarchi.

Regele Carol al României va sosi la Viena azi la 8 August st. nou și își va urma călătoria la Ischl unde va sta 2 zile, vizitând pe împăratul Francisc Iosif.

Regele Carol va descinde în Ischl la otelul Elisabeth unde i-se pregătesc apartamente.

După aceasta se va duce la Gastein.

Criza ministerială.

Nu s'a fericit dară ministrul președinte Khuen-Héderváry cu drumul său la Ischl. Două propoziții voia să înainteze M. Sale: dimisionarea cabinetului și dizolvarea parlamentului. M. Sa a luat la cunoștință dimisia cabinetului, ear ministrul președinte încă Vineri s'a întors la Pesta.

Audiența.

Ministrul președinte a fost primit de M. Sa din nou în audiență, Vineri la 1^{1/2} d. a. Khuen Héderváry i-a raportat amănunțit despre situația politică, apoi a cerut dela M. Sa imputernicirea de-a dizolva parlamentul. M. Sa a denegat imputernicirea asta, ear Khuen-Héderváry i-a înaintat atunci dimisia cabinetului.

M. Sa a luat la cunoștință această demisionare, dar numai săptămâna viitoare va hotărî definitiv în cauză, deoarece săptămâna viitoare în Ischl va avea loc o mare consfătuire militară, a cărei obiect va fi: ce concesiuni naționale se pot da fără a primejdi integritatea monarchiei.

Dimisia.

Luni, la 10 August, se va convoca din nou dieta, și în ședința asta a dietei ministrul președinte va aduce la cunoștință parlamentului că și-a înaintat dimisia.

Ședința se va proroga apoi din nou. Prorogarea asta va fi mai lungă, deoarece ce în urma conferențelor militare, aplanarea crizei va recere vreme mai îndelungată.

Nou cabinet.

Vechiul cabinet nici nu și-a dat încă dimisia formală și lumea începe deja să facă combinații cu privire la noul ministru președinte.

Se vorbește de 7 candidați:

Lukács Laszlo.

Szögyény Marich.

Cont. Andrássy Gyula.

Cont. Szapáry Gyula.

Wekerle Sándor.

Cont. Csáky Albin.

Cont. Apponyi Albert.

Dintre toți candidații aceștia însă numai doi se pot numi candidați serioși: Wekerle Sándor și contele Apponyi, cari s'au și înțeles că în caz dacă unul dintre ei va fi însărcinat cu formarea cabinetului, celalalt va intra în noul minister.

Ba circulă chiar și o listă ministerială! Dacă Apponyi ar fi ministru președinte, Wekerle ar primi portofoliul de ministru de finanțe, iar în cabinetul Wekerle — Apponyi ar fi ministru de interne... Lista e:

Presidiu: Apponyi sau Wekerle.

Interne: Apponyi.

Finanțe: Wekerle.

Comerț: Hieronymi.

Agricultură: Darányi.

Culte: Berzeviczy.

Justiție: Hódossy.

Răsboi: Kolossráry.

A latere: Cont. Andrássy Gyula.

Croatia: Iosipovici.

Săptămâna viitoare va hotărî soarta presumpțivului cabinet. Dela hotărîrea ce se va lua în conferența militară atîrnă și eventuala posibilitate a unui cabinet în frunte cu contele Tisza István.

Los von Ungarn!

Sub acest titlu „Frankfurter Zeitung” scrie următoarele:

Pe când parlamentul austriac a făcut totul ca să treacă pactul dintre cele două guverne și cu toate abuzurile obstructioniste ale tinerilor Cehi erau șanse, ca parlamentul să primiască pactul, pe neașteptate maghiarii au schimbat situația. Amărăciunea, din cauza purtării abuzive și teroristice pe care o au maghiarii față cu toate afacerile comune, crește într-o măsură primejdioasă și cu o putere vulcanică izbucnește din toate părțile pretensiunea: Los von Ungarn! Cei mai mari adicți ai dualismului din Austria s'au desfăcut deja de tradiționala idee a imperiului și proclamă ca singur mijloc de apărare contra maghiarilor, imediata separare a țării, atât politicește cât și economicște. Și se pare că și în cercurile guvernante încep a ținea seamă de această înclinare și vor să lasă curs liber dezvoltării lucrurilor. Într'un ziar inspirat, evident, nu de mult am cetit, că în chestia pactului guvernul Körber nu are să aplice §-ul 14, ci lasă în grija parlamentului primirea sau respingerea aceluia. Cu alte cuvinte, ministrul abdică de pact. Și așa cum se presintă lucrurile astăzi, bărbatul de stat, care ar îndrăzni să facă disecarea, ar fi acclamat de popor. Bine înțeles, nu e permis să uităm, că ministri nu sunt decât organele executive ale voinței împăratului, ear bătrânul monarch abea se va învoi ca guvernele sale să nimiciască constituțiunea dualistică a imperiului. Dar în împărăția surprinderilor e greu să fi profet. Dacă a fost cu puțință, ca domnitorul gelos de a nu i-se atinge armata, într'un moment al confusiunilor a jertfit o parte a unității armatei contelui Khuen-Héderváry, nu este cu neputință schimbarea principiului de guvernament dualistic. În fața forței faptelor imutabile împăratul austriac nici când nu s'a retras. Incurcătura grozavă, pe care a produs-o de curind în Ungaria descoperirea unui scârbos sistem de corupție, a întărit în Austria și mai mult dorința de separațiune. În Austria domnia idea, că separațiunea politică și economică de Ungaria ar fi foarte bună, lăsând pe maghiari să se procopsească după pofa lor. Toți politicienii cari vîd clar sunt de părere, că acest curent nu poate fi împedat. Ce influență va avea

apoi, după această schimbare, monarchia în chestia internațională, natural, este o chestie a viitorului. Căci e posibil ca maghiarii, pășiți odată, în cel mai apropiat timp să devină accesibili pentru o nouă și inteligentă ordine. Dar e cu puțință ca morile istoriei să macine mai tute: e posibil ca efectele separațiunii să se precipite atât de grabnic, ca să nu mai poată fi posibilă întoarcerea. Separarea definitivă ar aduce statului un întreg șir de amarnice lupte cu naționalitățile și nimeni nu poate profeti, cum are să iese statul ungar din aceste lupte.

Statul austriac, așiderea, ar plăti, cu siguranță, separațiunea sa, cu pierderea autorității sale internaționale. Dar poate că atunci cu atât mai în liniște s'ar putea ocupa de sanarea politică și economică. Austria bogat binecuvîntată de natură și locuită de poporațiune muncitoare, ar putea să-și încerce vrednicia existenței și ca stat mic european. Acum abia suntem la mijlocul lui 1903. Dar sunt semne, că pactul dualistic încheiat în noaptea de Silvestru între Körber și Széll, se sfârșește cu o critică schimbare, care sfășie uniunea ce a durat 36 ani între Austria și Ungaria, înlocuindu-o cu ceva nou și neprevăzut.

Mersul alegerii de Papă.

La a cincia votare, cum se știe deja, din urnă a eșit numele cardinalului Sarto, ca numele celui care a întrunit receruta majoritate de două treimi.

Conclava care l-a ales pe noul Papă a durat dela 31 Iulie până la 4 August, adică cinci zile. Leo XIII fusese ales a doua zi, Piu IX a treia zi, antecesorul său Gregor XVI abia după 62 zile. Conclava care l'a ales pe Piu VII, (1800) a ținut 104 zile, iar cea care l'a ales pe Piu VI (1775) 131 de zile. Asta a și fost conclava cea mai lungă.

Cum a decurs actuala alegere de Papă nu se știe, căci tot ce privește acest act se ține în cea mai mare taină. Cum era de prevăzut, nici Rampolla și nici Oreglia n'au dispus de partide destul de puternice spre a putea fi aleși.

În contra alegerii lui Rampolla se zice, că ar fi protestat ab ovo, încă în ședința întâi, Austro-Ungaria. Dreptul ăsta de veto, probabil l-a exerciat cardinalul austriac Gruscha. Agenția Havas spune într-o telegramă, că la acest veto, cardinalul Rampolla s'a sculat galben ca ceara, și a protestat energic și cu demnitate în contra acestui amestec al unei puteri lumești; de altminteri a declarat că se bucură că i-s'a luat sarcina grea de a putea fi Papă.

Foile franceze spun că Rampolla a căzut numai în urma acestui protest, ce l-a ridicat Austro-Ungaria la îndemnul Germaniei. Toți cardinalii de viță romană voiau să-l aleagă pe Rampolla, care și avea 30 de voturi sigure, dar atunci a venit protestul Austro-Ungariei și Rampolla n'a putut fi ales.

După cum scrie „Giornale d'Italia” din Roma, la votarea întâi Rampolla a întrunit 24, Gotti 17, Sarto 5, Vanutelli 4, Capecelatro și Di Petro câte 3, Oreglia 2 voturi, ear Agliardi, Segna, Portanova și Satoli câte 1 vot. Sâmbătă sara Rampolla avea 29 voturi, pe când voturile lui Gotti se imputinaseră. Sarto avea 10 voturi.

Măști înainte de amiază Sarto întrunise 27, Rampolla 24 voturi. Sara: Sarto avea 35 voturi. Restul erau împărțite.

La votarea din urmă Sarto întrunit 50 voturi Rampolla 10 Gotti 2.

Tot această foare spune că Sarto în două rinduri s'a rugat de cardin să nu voteze pentru el, dar la înz tința lor, pe urmă a cedat. Că i-s'a comunicat rezultatul, a îngălbin. Tremura de emoțiune când i-au pdat, conform tradițiunii, bareta papal

La 11 ore 50 minute a apăr în loja de mijloc al bisericii sfintu Petru, cardinalul Machi și a public rezultatul:

Annuntio vobis gaudium magnum Habemus papam Eminentissimum Reverendissimum Dominum cardinalem Josephum Sarto, qui sibi nomen impositum Pius decimus.

La 12 ore și câteva minute apărut în loja de mijloc noul Papă. ornate papale, și a binecuvîntat pe poporul adunat.

Sfințirea noului Papă se va face Duminecă la 9 August n.

DIN ROMÂNIA.

Sinuciderea colonelului Botez. Luni, la 3 August n. Colonelul Botez comandantul brigăzii 15 de infanterie din Băcău s'a sinucis, trăgându-și două gloanțe de revolver, calibru Nr. 9, gură.

Faptul s'a petrecut în cancelaria regimentului Nr. 27 din localitate la orele 6 și un sfert seara. Colonelul în agonie, a fost transportat la spitalul civil.

La orele 8 și 25 seara, colonelul Botez, în mijlocul familiei și al camarazilor săi, a încetat din viață. Emoțiunea produsă în oraș și în toate curile militare de această sinucidere este foarte mare.

Înmormântarea i-s'a făcut Mercuri.

Din străinătate.

Serbia. Opinia publică sârbă protestează cu energie în contra acuzărilor ce li-se aduce de presa germană că de-a avea ochii asupra Bulgariei, că de-a venirea regelui Petru unui oamenii politici ai acestuia ar voi să întrunească în mâinile lui cele două state, că ar voi să se folosească de încurcătura Bulgariei cu Turcia ca să obție avantajii pentru Serbia și în Macedonia.

Tocmai contrariul e adevărat. Cu mai bună probă e chiar în alegerea dlui Giaia, ca agent diplomatic al Serbiei la Sofia. Dl Giaia e cunoscut ca un partizan hotărît și zelos al unei înțelegeri între Bulgaria și Serbia.

Articolul ziarului „Stampa”, care a vorbit de fuga prințului Ferdinand a fost numai reproducerea svonurilor puse în circulație în Sofia chiar de către partidele de opozițiune, întărită în contra prințului Ferdinand de căm cu lovitura parțială de stat ce o făc

Persia. „Kölnische Zg.” publică următoarele:

După informațiile neliniștitoare provenind din Persia, situația e foarte critică în urma campaniei de agitație întreprinsă de preoții musulmani.

La Șirâș un trib s'a rescultat. Din Ispahan au fost goniti 3200 de babe de temerea ca mulțimea să nu îi sfășie. La Lesd alți 120 babiști au fost uciși. Doi dintre ei au fost legați de gura tunului. Preoții au ridicat chestia protestorului sultanului: speră să reconcilieze astfel pe cele două secte religioase ale šiitilor și ale suniților.

Macedonia. Din Peninsula Balcanică vine știrea că în Macedonia a reîsbucnit revoluția.

Poarta anunță că 16 noi bande de insurgenți și-au făcut apariția în vilaetele Monastir și Uesküb, pornind goană contra mahomedanilor prin asasinat, incendii și jafuri. Hilmi Pașa a dat ordin, în ultimele zile, ca să se aresteze ori-ce bulgar bănuit ca revoluționar, cu alte cuvinte să se aresteze ori-ce bulgar inteligent și cult. Aceasta a grăbit revoluțiunea care s'a pregătit deja. Toată tinerimea se află în rîndurile insurgenților. Se socotește acum numărul insurgenților între 5 și 6 mii.

O ultimă telegramă anunță că a izbucnit o adevărată revoluțiune în vilaetul Monastir din Macedonia conform hotărîrii comitetului revoluționar central. După știrile sosite s'au ivit mari cete de insurgenți în districtele Monastir, Ressen, Ochrida, Dibre, Kitchewo, Poretseik, Demir-Hissar, Krușova, Prilep Lerin, Kastoria și Kailare. În tot vilaetul au fost distruse liniile telegrafice. Președintele statului maior revoluționar la Monastir este Damjan Gruew. Intre membrii acestui stat major sunt Toncew bătrînul, Boris Sarafoff și Losanceff.

Direcțiunea căilor ferate orientale a primit o scrisoare de la comitetul bulgaro-macedonean care o înștiințează că o să arunce în aer calea ferată și o sfătuiește să suspende mersul trenurilor pentru-ca să nu cadă victime persoane nevinovate.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 8 August n. 1903.

Incredere lui Khuen-Héderváry. În congregațiunea comit. Timișoara ținută Mercuri, a fost la ordinea zilei și propunerea comitetului permanent de a felicita pe contele Khuen-Héderváry din incidentul numirei sale de ministru-president. Dl protopresbiter Ioan Pepa dela Buziaș a luat cuvîntul și a declarat, că Românii nu pot avea încredere în noul prim-ministru, după-ce acesta a declarat, că continuă politica lui Széll, care a fost nefastă pentru Români. Mai departe face dl Pepa aluzie și la recente afaceri senzaționale cu încercarea coruperii deputaților opoziționali.

Punîndu-se la vot propunerea comitetului permanent s'a primit cu mare majoritate. Dl I. Pepa a cerut contra probă, care admițîndu-se s'a ridicat de pe loc pentru propunerea dlui Pepa, afară de propunător numai dl protopresbiter Ioan Pinciu din Ciocova. Intre Românii prezenți cari au preferat a ședea, s'a remarcat și dl protopresbiter al Lipovei Voicu Hamsea! („Drapelul“).

Ambasadorul austro-ungar la Madrid, contele Dubsky, precum scrie semi-oficiosul „Fremtenblatt“, în toamnă își va părăsi postul, trecînd la pensie. Urmașul lui va fi contele Rudolf Welsersheimb.

Nou deputat. Erî, la 7 August, a fost alegerea de deputat în cercul Bistrița, rămas vacant în urma morții lui Jluger. A fost ales, cu program guvernamental, vice-comitele Knalesz Godofred, de origine sas.

Miturile parlamentare. Comisiunea parlamentară încă tot urmează cu ascultarea martorilor, dar ascultările aste au pierdut din interes și fașuniile se prezintă mai mult ca vorbe de clacă. În zilele din urmă s'au ascultat numai agenți de bani, cari n'au putut să dea deslușiri mai amănunțite.

Pázmány Dénes spune că la 2 Iulie, contele Szapáry i-a amintit de ceva plan de a înfrînge obstrucțiunea, dar numai la trei zile i-a spus că planul ăsta e mituirea. A mai adăugat că ministrul-președinte nu vrea să știe de planul ăsta. Altă zi din nou a vorbit cu Szapáry și acesta i-a declarat acum, că ministrul-președinte l-a oprit să pună planul în practică. Mai multe nu știe.

Agentul **Marmorstein** declară că **Dienes** i-a descoperit planul de mituire. L-a arătat chiar și lista celor cari trebuie cumpărați. Își aduce aminte de Papp Zoltán, Barabás, Lengyel Z., Nessi Pál, Benedek și Hentaller. Era vorba să se cumpere și două fot independențiste. **Dienes** i-a dat martorul 800 fl., ca să cumpere undeva un cambiu de-al lui Nessi. — Au urmat apoi ascultările socialistilor cari n'au spus nimic nou și nimic hotărît.

În legătură cu această afacere, contele Szapáry László a declarat că e gata să dea cele 24.000 cor. reținute de Hegyi Jenő, care l-a petrecut pe **Dienes** până la Berlin, — soției acestui din urmă.

Despre **Dienes** nu se știe nimic. A scăpat.

Din Bucovina. Comitetul central al partidului popular-național, în înțelegere cu bărbatul de încredere al dist. Sucevei, a proclamat în ședința plenară din 3 August n. a. c. de candidat al său pentru mandatul vacant de deputat distal al districtului numit, pe domnul Dr. Nicu Blăndu, notar i. r.

Din München se anunță, că trimisul Austro-Ungar și ministru plenipotențiar contele Zichy Tivadar și-a înaintat abdicerea.

Cel mai excelent bărbat bis. al greco-orientalilor în Beiuș și jur, a fost... ghiciți cine?... a fost N. Diamandi. Cine o zice aceasta? O zice tot N. Diamandi într'o potîție, ce „excelentul“ ar fi dorit să o adreseze I. P. S. Sale Archiepiscopului din Sibiu credincioșii gr.-or. din Beiuș, ca I. P. S. Sa să-l restituie în postul de catechet, de unde l'a suspendat consistorul din Oradea.

Cum însă lauda de sine nu miroasă bine, astfel s'a întemplat, că nici un gr.-or. din Beiuș n'a iscălit petiția escelentului Diamandi. Promitem însă noi a arăta în curînd „escelentele“ însușiri și fapte ale catechetului suspendat, pentru-ca să le cunoască atât I. P. S. Sa cât și toată obștea ortodoxă.

Catastrofa dela Bilek. Congregația orașului Komarom, unde staționează regimentul 12, zecimat la Bilek, a hotărît în adunarea generală de ieri: să dea expresie indignării sale în contra procedurii neomenestl a comandantilor militari. Propunerea a făcut-o însuși comitele suprem, Tárközy Aurel.

Proces de spionajiu. La 5 August a fost osândit de către tribunalul din Viena, Dr. Bronislaw Ossolinsky, comisar de finanțe, la 1 an pușcărie. Crima comisă de el e că a voit să-l înduplece pe cumnatul său să se pună în legătură cu o ambasadă străină din Viena, ca aceasta să-i cumpere ceva instrucții privitoare la mobilizarea armatei în cas de războiu. Cumnatul său însă a refuzat complicitatea și treaba a ajuns la cunoștința poliției, care a pornit cercetare. Resultatul e osînda dictată.

Din dramele vieții. Din Budapesta se scrie, că iuristul Stikoss Aladár, băiat de 21 ani, din familie bună, a ridicat arma ucigătoare asupra tatălui său, pentru că aceasta în-

cercase să-l oprească pe panta pierzării. Stikoss făcuse cunoștință cu cântăreața Deutsch Marietta, care s'a îndrăgostit de el și l'a captivat, încât și-a părăsit studiile și trăia din banii ce-i câștiga cântăreața. Tatăl său a mers Marța trecută la Budapesta, unde a convenit cu fiul său și l-a rugat să rupă legăturile cu fata aceea stricată. S'au născut vorbe, și fiul a apucat un revolver și a împușcat asupra tatălui său, rîndu-i brațul, apoi a fugit. Se crede că a fugit la Viena, împreună cu amanta sa.

Din Peceia ni se scrie, că obștea d'acolo a primit cu multă bucurie pășirea notarului Momac, care încă de mult a luptat ca statul să vînză țărănilor un teritor de 400 jughere. Afacerea a ajuns deja în așa stadiu, încât guvernul a trimis la fața locului pe directorul domeniilor statului Diodor Csernovics și pe un inginer, cari împreună cu antistia comunală au procedat la designarea teritorului de vîndut. Să speră, că în curînd sătenii vor putea să aibă în posesiune pămîntul dorit.

Avis. Un învățător calificat de presinte aplicat la o asociațiune de consum de aproape 2 ani ca contabil cassar, caută aplicare ca cantor bisericesc, dirigente de cor, scriitor în alare cancelărie ori bancă românească eventual ori și ce altă ocupațiune modestă, cinstită. Cei interesați să se adreseze la administrațiunea foil.

Secretar de stat Papal. Din Roma se scrie că noul Papă Piu X, a numit provizoriu de secretar de stat pe Merry de Wal. Mulți ved în numirea asta un semn, că noul Papă va urma o politică intransigentă.

Merry de Wal, de altminteri, n'a fost încă numit cardinal cum e obiceiul, dar i-s'a pus în vedere numirea apropiată.

Leon XIII despre Sarto. Nimeni nu s'a așteptat la această alegere. Toată lumea a pariat și a pierdut sume enorme pentru Rampolla, Gotti, Vanutelli, Oreglia și Di Pietro, dar pentru Sarto foarte puțini. Totuși se spune că Leon XIII avea cea mai bună idee despre Sarto, pe care-l numia candidato della Serenissima.

Cu ocazia boalei lui Leon XIII, patriarhul de Veneția s'a dus la Roma să asigure pe Leon, că Venețienii se roagă ziua și noaptea pentru însănătoșirea sa.

Leon XIII i-a răspuns: — Presimt, fiule, că mă vei succeda. Știu că vei aduce bisericii mari servicii, căci pozezi calități prețioase pentru dînsa.

Cît costă o conclavă? Acum, din prilejul alegerii de Papa, întrebarea asta e foarte actuală. În adevăr, cît costă o conclavă? Căci știut este că speșele le supoartă Vaticanul. Alegerea lui Leo XII a costat 492125 franci, cea alui Pius XIII 638510 și alegerea lui Gregoriu XVI 723631 franci. La moartea lui Piu IX, Camerlengo era repositat Papa Leo XIII, care a redus speșele la 150.000 franci. După un obicei vechi noul Papa le dă ceremoniarilor și servitorilor câte o gratificație. Gregoriu XVI a dat 15000 taleri gratificație; Leo XIII a redus și suma asta la 5850 taleri, cea ce multă vreme nu i-o uităra cei gratificați. Cât a costat cea mai nouă conclavă, nu se știe.

Deoarece de mîne se închid toate prăvăliile la 10 ore, facem atent p. t. publicul, să-și facă toate cumpărările încă în ziua de azi, deoarece în urma scurtîmii timpului disponibil, se va face prin prăvălii abuna-seamă mare îmbulzeală. Din acest punct de vedere e de dorit, ca omul

să-și facă toate cumpărările într'un loc, pentru care scop e mai corîspunzătoare marea prăvălie alui Porter Vilmos din piața libertății, deoarece acolo se capătă toate articolele în mare asortiment.

Încă o sfîntă. În orașul portughez Penaguad a murit acum 28 ani o feme bătrîna, care avea reputația de sfîntă. Ea fu îngropată în cimitirul satului. Dar legenda sfînteniei sale nu peri cu dînsa; venerațiunea ei a crescut trecerea anilor și poporul credea în minunile făcute de aceea femeie, atât în viață cît și după moarte. Ideea de a veda o sfîntă entusiasmă poporul și-l conduse chiar la scene seltabice. Cu toată interdicțiunea autorităților, procesiunea credincioșilor la mormîntul femeii se făcea în tot-d'auna; într'o zi, când au găsit porțile cimitirului închise, le-au dărîmat, au săpat pămîntul care acoperea cosciugul, au scos pe sfînta și au dus-o în biserică.

Preotul a cătat să convingă mulțimea că acea femeie nu putea fi o sfîntă, dar a fost bătut până la sînge.

Sufletul lui XIII. Cine ar fi crezut că sufletul Papei Leon XIII, în drumul său spre cer, să se abată și prin Portugalia. Totuși este adevărat. Locuitorii din Lisabona au observat pe cer în ziua morții Papei, o stea care lumina mai mult decît toate stelele. Numai decît s'a svonit în oraș că este sufletul Papei. În zădar spuneau învățații că steaua în chestiune nu este decît Venus. Poporul nu vrea să știe nimic de toate acestea. Mii de fanatici s'au adunat pe piața Catharig să vază sufletul Papei. A fost destul ca o femeie bătrîna să cază în genunchi, pentru-ca după ea să cază toată lumea și să se roage pentru sufletul lui Leon XIII.

Cea mai nestricăcioasă cremă pentru înfrumșetarea tenului e crema de flori de liliac, un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor.
Săpun de flori de liliac bucata 70 fil.
Pasta Iuno 2 cor.
Pudra Iuno 2 cor.

— Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgărcurilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mîncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de grobă 1 cor. 20 fil.; o cutie originală 2 cor.

— Contra guturailui, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria“ alui Kossuth, în Arad Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

CUGETĂRI.

Luxul în decorațiuni, sărăcia artei
Ludy Halery.

A ceti este a cugeta.
Frideric-cel-mare.

Adesea un loc-comun nu este alt lucru decît un adevăr ajuns în stare de axiomă.
Bendant.

Pentru cei bogați, sărăcia altora este o lege a naturei. W. de Gondrecourt

Bibliografie.

A apărut:

L A R O M A

NEAPOLI. — POMPEI. — CAPRI. — FLORENȚA. — VENETIA. — LIDO. — LONDRA. — PARIS. —

SCHIȚE ȘI IMPRESII

DE

RUSSU ȘIRIANU.

Se află d' vânzare la Administrația Tribunalului Poporului. Arad Volumul de 268 pagini, costă 2 cor., plus 10 fil. porto postal.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

VINEȚEA

mai bună la spălat.

Sub scutul legilor.

Vinețea ca mai folosită în spălătorii și case private.

Eftină și neintrecută!

1 sticlă mică de 24 ml. ajunge la 10 spălături. — 1 sticlă mare
costă 1 cor. 60 fl., 1/2 de sticlă 1 cor.

Se poate căpeta pretutindeni

Se ne forim de falsificate. 916 13-20

URANOS

Singurii
Fabricanți:

FRATII HOCHSINGER, fabrică chimică.

BUDAPESTA,
VI., strada Rozsa 58

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! Jahner-Crème fără grăsime. Nou!

Mai nou produs igienic pentru înfrumșetarea și nobilitarea pielii.

Efectul indată fără esemplu consistă prin aceea, cumcă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei netezimi de marmor alb și fineță, care acū niel prin un alt mijloc de înfrumșetare nu s'a dobândit.

Un mijloc de înfrumșetare prin însușirea aceasta eum e Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune însuflețită. Mai perfect pe terenul pentru îngrigirea înfrumșetării. Nestricăcios! În moment efect.

Pe timpul întrebuițării dispar peste galbene, bube de înfrumșetării, bubițe, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.

Netezește șarcuri și semn de bubat, acoardă însuși la persoane mai bătrâne o colorare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o frumșetă frapantă și o colorare dragostoasă.

Jahner-Crème fără grăsime s'a poate mai virtos zina cu succes a se întrebuița. Nu conține niel argint viu, niel plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de orice aspreală și osercită influința cea mai binefacătoare asupra pielii. În întrebuițarea Jahner-pomadă trebuie mai întrebuițată cu acest săpun, prin ce efectul pomadă se înaintează foarte esențial. 1 drb. 60 filleri.

Jahner pudră. Jahner-pudră este nedisputaver non plus ultra a tuturor pudrelor. Este un pudră pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru înfrumșetarea pelei, care are însușirea nu numai de a acoperi, ci este și absolut nestricăcios. Jahner-pudră este un produs perfecționat, care în privința bunății și a neperniciosității este asemenea oricărui pudră indigen și din țări externe. Pentru blondine să ia: rosa sau alb; pentru brunete (chamois, galbeniu) rosa sau alb. 1 șatula 1 coroană.

Jahner apă de gură. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apă de gură nu va avea nicăcând dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne burețoasă al dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătinate. Un mijloc sigur contra carnii dinților ușor sângeroase. Contra putrezirii carnii dinților. La dureri de dinți renmatice. Foarte proțioasă este la înlăturarea respirațiunii reu mirositoare. 1 sticlă 1 coroană 40 filleri.

Jahner pasta de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebuițează pasta cu săpun conținătoare, au la marginea dinților o peatră aeră cafeniu deschis; carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomadă pentru creșterea părului. 1 Tegula 2 coroane.

Jahner esență de păr. Aceasta întărește porii deja clătinați, înaintează în mare măsură creșterea și contribuie, hotărât la deplina înlăturare a mătrețelor din cap. 1 sticlă 1 coroană 60 filleri.

Jahner vâpșea de păr. Rezultat reușit! Nu decolorează! Colorare naturală a părului! Cel mai nou nestricăcios mijloc care indată după prima întrebuițare recăștigă colorare naturală a părului încăruntit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprâncene, după plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea dată fie-cărui etui. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebuițare de sigur nu sa întâmplă.

La cumpărare să se spună apriat ce colorare se poțtește (negru, brunot sau bël) pentru părul încăruntit. Un carton 4 cor.

Jahner apă blondină. Părul nu proa frumos bël, roșu și brunet s'a poate în timp foarte scurt bël-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nestricăcioasă, fluidul e fără colorare și miros, care nu colorază niel pelea, dar niel pânzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Părul alb nu s'a poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se conține numai Jahner vâpșea de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă, Bombone de Dr. Appeltz. Un mijloc foarte aprobat contra catarrhului a organelor de respirat, contra tusei, sângelui, contra gâdeliciei în gât, catarrhului de plămâni, a respirației grele. 1 șatula 50 filleri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hollmann. Un mijloc aprobat încă de mulți ani contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în mușcui, Exudate, Ischias, Seran țirea unor membre, înțepenia mușcuiilor și eardelor chilaviturilor și durerilor din cracca spatelui. 1 sticlă 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curățesc sângele, iritează activitatea măcelor și înaintează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile roie, ferea stricată și rămășițele remase din aere veteșugari. 1 boția 80 filleri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta înălțește rânza și sângele îngroșat, depărtează acru-ciuca, flegma și ferea superfluă și prin aceasta produce o misturo proaspătă, prin urmare aduce mistuirea răznel (stomacului) în mișcare nouă și osercită poțta la mâncare și beutură. Balsamul acesta depărtează vânturile, sporțește activitatea intestinelor, delatură ridicarea din stomach, amără-ciuca, greața de cap și amețiala. 1 sticlă 80 filleri.

Unsoare de rică a prof. Kaposi. Aceasta unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rică, ci și la tot felul de excreșcenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

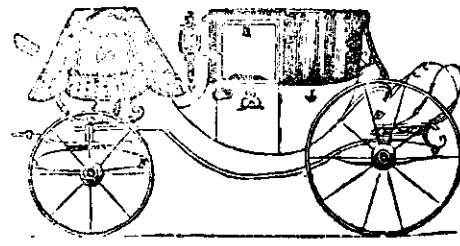
1036 3-25

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.

Temesvár-Fabric strada principală Nr. 70.

Telefon în provincie și în oraș 467.

KARDOS GYULA

fabricant de trăsuri.

Timișoara-Fabric, str. Király nr. 14.

Recomandă în atențiunea on. public atelierul său din casa particulară, unde se fabrică tot felul de trăsuri cu coș și fără coș;

1041 1-25

Călese și trăsuri comune.

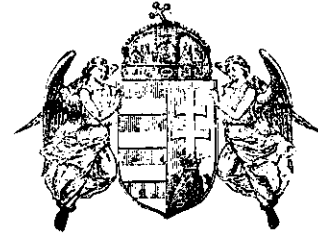
Prețuri moderate și lucru solid, frumos și elegant.

Se primesc reparaturi și transformarea trásurilor vechi, tot asemenea fabricarea dricurilor sau repararea lor.

Se primesc lucrări de faur, butnar, auriri și șea.

Mare depozit în trăsuri (calese) noi și folosite!

Premiat cu medalia cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și de metal

a lui

Antoniu Novotny

în Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricase, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, proțezute cu adiastări de fer bătut, construite sere a întoarcă cu ușurință în ori ce parte indată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ce-ee sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provezute în partea superioară — ca violina — cu gțuri dușă figura

S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai dânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu. așa că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton unui clopot de 408 klg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal

Clopote în greutate de 300 klg. și mai jos se sfilă todeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătuit și franco

1035 3-52